

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projekt för återvinning och tillvaratagande av näringsämnen

Utlysning av understöd 1.1. – 28.2.2022

Innehåll

1	Allmänt	3
2	Bakgrund	3
3	För hurdan verksamhet kan understöd sökas?	4
4	Övriga kriterier för projekten	5
5	Förutsättningar för ansökan om stöd	5
6	Att ansöka om understöd	5
7	Bedömningen av ansökan	6
8	Projektgenomförande och utbetalning av stöd	6
9	Centrala författningar och villkor som tillämpas	6
	Bilaga 1: Projektplan (mall)	7
	Bilaga 2: Bedömning av överensstämmelse med principen ”orsaka inte betydande skada” (DNSH)	8
	Bilaga 3: Villkor och begränsningar i fråga om miljöministeriets specialunderstöd	11

1 Allmänt

Miljöministeriet utlyser understöd för projekt som främjar återvinning och tillvaratagande av näringsämnen i avloppsvatten från tätbebyggelse eller stöder symbioser för återvinning av näringsämnen. Projekten ska genomföra miljöministeriets program för återvinning av näringsämnen (Raki) samt åtgärderna och målen i pelaren för grön omställning som ingår i programmet för hållbar tillväxt i Finland. För understöden har reserverats cirka 6 miljoner euro, varav högst 4 miljoner euro är finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Om projekten som understöds föreskrivs det i 3 § i statsrådets förordning om statsunderstöd åren 2020–2026 för projekt gällande återvinning av näringsämnen och energieffektivitet i avloppsvattenhantering (657/2020, nedan Raki-förordningen). Stöden beviljas som specialunderstöd enligt 5 § i statsunderstödslagen (688/2001) och Raki-förordningen med iakttagande av EU:s bestämmelser om statligt stöd. Understöden ska också ha en stimulans effekt i enlighet med 7 § i statsunderstödslagen och artikel 6 i EU:s allmänna gruppundantagsförordning.

Mer information om tillämplig lagstiftning, anvisningar och olika stödformer finns nedan i punkten "Centrala bestämmelser och villkor som tillämpas".

Ytterligare frågor om utlysningen ska skickas skriftligen per e-post till riikka.malila@gov.fi
(projektchef för RAKI-programmet)

2 Bakgrund

Målet för statsminister Sanna Marins regering är att stoppa förlusten av biologisk mångfald, ytterligare förstärka Finlands roll som föregångare inom den cirkulära ekonomin och eftersträva ett klimat- och miljövänligt matsystem bland annat genom att stödja investeringar som främjar återvinning av näringsämnen. Målet är att minska utsläppen av näringsämnen som orsakar övergödning i vattendragen och försämrar vattendragens status. Också sinande mineralfosforreserver förutsätter att återvunna råvaror utnyttjas. Marknaden för återvunna näringsämnen håller på att utvecklas i Finland och deras konkurrenssituation i förhållande till mineralgödselmedel är ofördelaktig. Genom att producera återvinningsgödsel och förnybar energi från olika biomassor kan man ersätta gödselmedel och fossila bränslen som framställts av jungfruliga råvaror.

Målet enligt [åtgärdsprogrammet för återvinning av näringsämnen](#) är att det till 2030 ska ha skett ett genombrott i återvinningen av näringsämnen, miljöutsläppen är små och näringsämnen återvinns effektivt. Näringsämnen som hamnat i vattendragen återförs till återvinning och mängden importerade näringsämnen har minskat. Återvinningen av näringsämnen har fött ny affärsverksamhet.

Återvinning av näringsämnen ingår också i [programmet för hållbar tillväxt i Finland](#), där hälften av all finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas till en grön omställning. Programmet främjar konkurrenskraft, investeringar, en höjning av kompetensnivån samt forskning, utveckling och innovation. Pelaren för grön omställning som ingår i programmet stöder den ekonomiska struktumvandlingen och ett klimatneutralt välfärdssamhälle och dess delområde som gäller miljömässig hållbarhet och naturbaserade lösningar innehåller finansiering för gipsbehandling av åkrar och återvinning av näringsämnen.

3 För hurdan verksamhet kan understöd sökas?

Understöden riktas till verksamhet under följande teman:

- 1) tillvaratagande och säker återvinning av näringsämnen i avloppsvatten och -slam från tätbebyggelse
- 2) symbioser för återvinning av näringsämnen, där aktörerna bildar en verksamhetshelhet för återvinning genom att utnyttja tätbebyggelsers näringsrika avfalls- och sidoströmmar och/eller biomassor från vatten.

Projekten kan vara forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt (FoUI) som hänför sig till ovan nämnda teman, pilot-, demonstrations- eller ibruktagningsprojekt som gäller ny teknik och nya metoder samt investeringar i dessa. Projekten kan bl.a. syfta till produktion av konkurrenskraftiga slutprodukter med högt förädlingsvärde, säker användning av slutprodukter samt utveckling av styrmedel som främjar återvinning av näringsämnen.

I tabellen nedan presenteras den artikel [i EU:s allmänna gruppundantagsförordning \(651/2014\)](#) som ska tillämpas på varje typ av projekt. Enligt artikeln bestäms projektets maximala stödnivå och godtagbara kostnader.

Projekttyp	Tillämplig artikel	Stödnivå	Bör beaktas i fråga om godtagbara kostnader
<ul style="list-style-type: none"> • FoUI-projekt • Pilot- och demonstrationsprojekt för nya metoder 	<p>Artikel 25</p> <p>Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt</p>	Oftast 25–60%	<p>Till exempel kostnader för instrument, utrustning och byggnader godtas i den utsträckning och under den tid som de har använts för projektet. Det vill säga om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande,</p> <p>En detaljerad specifikation över godtagbara kostnaderna ingår i artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Införande av ny teknik • Inledande av investeringar 	<p>Artikel 36</p> <p>Investeringsstöd till företag för miljöskydd utöver unionsnormerna eller höjning av nivån på miljöskyddet vid avsaknad av unionsnormer</p>	Oftast 40–60%	<p>Godtagbara kostnader är de investeringsmerkostnader som behövs för att gå längre än de tillämpliga unionsnormerna eller för att nå en högre miljöskyddsnivå i avsaknad av unionsnormer.</p> <p>En detaljerad specifikation över godtagbara kostnaderna ingår i artikel 36 i den allmänna gruppundantagsförordningen.</p>

4 Övriga kriterier för projekten

Av projekten förutsätts i tillämpliga delar också att kriterierna i följande underpunkter uppfylls.

- a) Minst 50% (beräknat som torrsvikt) av näringsämnena i återvinningsbara fraktioner (avfalls- och/eller sidoströmmar eller annan biomassa som inte klassificerats som problemavfall) ska tas till vara så att jungfruliga råvaror kan ersättas med de näringsämnena som uppstår.
- b) När det gäller teknik som utvecklas eller tas i bruk eftersträvas en teknisk beredskapsnivå (TRL) på minst nivå 6, dvs. det finns en prototyp/modell av tekniken som har testats i en lämplig verksamhetsmiljö.
- c) Projektet ska uppfylla kraven i principen om ”*orsaka inte betydande skada*” (DNSH = Do No Significant harm), dvs. det får inte hindra uppnåendet av målen för begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar, ett hållbart nyttjande och skydd av vattenresurser och marina resurser, den cirkulära ekonomin (inklusive förebyggande av uppkomst av avfall och återvinning), förebyggande och minskning av förorening av luft, vatten och mark eller målen för bevarande och återställande av biologisk mångfald och ekosystem (se [tekniska anvisningar 2021/C58/01](#)). Sökanden ska som bilaga till ansökan inkludera en bedömning som påvisar att projektet överensstämmer med principen orsaka inte betydande skada (se bilaga 2).

5 Förutsättningar för ansökan om stöd

Understöd kan sökas av kommuner, samkommuner och deras bolag, andra kommunägda aktörer, föreningar, företag och andra sammanslutningar.

Den sökande ska vara en juridisk person med FO-nummer. Sökanden kan inte vara en enskild person, en firma eller ett statligt ämbetsverk eller en statlig inrättning. Av de sistnämnda kan stödmottagaren dock skaffa tjänster som underleverans.

I denna ansökningsomgång tillämpas EU:s bestämmelser om statligt stöd på alla projekt och understödsbesluten fattas med stöd av artikel 25 eller 36 i EU:s allmänna gruppundantagsförordning. I e-tjänsten för ansökan ska sökanden ange den projekttyp som bäst beskriver projektet (punkt 2.8).

6 Att ansöka om understöd

Ansökningstiden börjar 1.1.2022 och går ut 28.2.2022. Projekten ska färdigställas senast den 30 november 2024.

Ansökan om stöd kan endast göras i det elektroniska ansökningssystemet, varifrån ansökan styrs till miljöministeriets registratur. Länk till det elektroniska ansökningssystemet: <https://hakulomake.fi/ym/sv>

Som bilagor till ansökningsblanketten krävs **en projektplan** (se bilaga 1) och **en bedömning av överensstämmelse med principen ”orsaka inte betydande skada” (DNSH)** (se bilaga 2). Om bilagorna saknas eller ansökan inkommer efter att tidsfristen gått ut, förkastas ansökan utan bedömning. Ansökan kan kompletteras inom ansökningstiden enligt de anvisningar som ges i samband med att ansökan lämnas in.

Understödet kan endast riktas till kostnader för åtgärder enligt denna utlysning (= projekt som understöds), som helt eller delvis kan vara godtagbara kostnader för projektet. I större projekt som genomförs i form av en helhetsentreprenad ska de godtagbara kostnader som är föremål för understödet hållas åtskilda från de totala kostnaderna.

7 Bedömningen av ansökan

Stöden som beviljas är prövningsbaserade. Bedömningen av ansökningarna och den inbördes jämförelsen av dem grundar sig på statsunderstödslagen och 5 § i Raki-förordningen med beaktande av EU:s bestämmelser om statligt stöd och de övriga krav som anges i denna utlysning.

Vid bedömningen av projekten beaktas dessutom deras konsekvenser särskilt med tanke på begränsning av klimatförändringar, övergödningen av vattendragen samt naturens mångfald.

8 Projektgenomförande och utbetalning av stöd

Understödet ska sökas innan det arbete som hänför sig till projektet eller verksamheten inleds. Inom projektet som stöds kan det uppstå kostnader från och med att ansökan om statsunderstöd blivit anhängig hos miljöministeriet. Kostnader som uppstått före det är inte stödberättigande och kan inte räknas med i projektets självfinansieringsandel. Kostnader som uppkommit innan stödbeslutet tagits är på den sökandes eget ansvar och de har ingen betydelse vid bedömningen av ansökan.

Stödmottagaren förbinder sig att rapportera till miljöministeriet om projektets framskridande, resultat och användningen av stödet samt att publicera resultaten när projektet tar slut. Understöd betalas på basis av de faktiska utgifterna. Stödmottagaren ska i samband med slutrapporteringen om projektet lämna in en redovisning för användningen av statsunderstödet och i anslutning till det ett utlåtande av en utomstående revisor.

9 Centrala författningar och villkor som tillämpas

Följande författningar och anvisningar tillämpas till beviljande av specialunderstöd:

- [Statsunderstödslag \(688/2001\)](#)
- [Statsrådets förordning om statsunderstöd åren 2020–2026 för projekt om återvinning av näringsämnen och energieffektivitet vid rening av avloppsvatten](#) och [motiveringspromemorian](#) (endast på finska)
- [EU:s regler om statligt stöd](#)
- [Den allmänna gruppundantagsförordningen d.v.s. KOMMISSIONENS FÖRORDNING \(EU\) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget](#)
- [RRF-förordning d.v.s. EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING \(EU\) nr 241/2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens](#)
- [Teknisk vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens \(2021/C 58/01\)](#)

Dessutom tillämpas i tillämpliga delar de villkor och begränsningar som gäller miljöministeriets specialunderstöd (bilaga 3). Dessutom tillämpas den **lag om förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens** som är under beredning.

Bilaga 1: Projektplan (mall)

Nedan presenteras kraven på projektplanens innehåll. Det finns inga formkrav. Den maximala längden på planen är högst 10 sidor, och därtill tilläggs referenser för relevanta personer.

1 Grundläggande uppgifter om projektet

- Projektets namn och förkortning
- Huvudsaklig genomförare av projektet samt andra aktörer som har samband med genomförandet av projektet och deras roll i projektet
- Nyckelpersonerna i projektet med kontaktuppgifter (bilaga: korta referenser för relevanta personer, minst för projektets ansvariga ledare)

2 Behovet och relevansen av projektet

- Projektets utgångsläge i korthet. Hur motsvarar projektet temana, målen och kriterierna i utlysningen?

3 Målen med projektet

- Beskriv projektets huvudsakliga mål och detaljerade mål.

4 Genomförandet av projektet

- De åtgärder som är nödvändiga för att uppnå målen i punkt 3 och den preliminära tidsplanen för genomförandet
- Om det gäller ett försöksprojekt inkluderas en beskrivning av den tekniska lösningen för försöksobjektet.
- Kommunikationens roll i projektet; målen, målgrupper, kommunikationssätt och -ansvar, tidtabell.
- Identifierade risker för genomförandet av projektet. Faktorer som kan inverka på genomförandet av projektet enligt planerna och/eller den planerade tidtabellen (t.ex. tillstånd, anskaffningar).

5 Projektets resultat

- Beskriv förväntade resultat och lösningar som uppstår inom projektet
- Beskriv de direkta eller indirekta klimat- och miljöeffekter som eftersträvas med projektet (åtminstone konsekvenserna för vattendragen och naturens mångfald) samt tidsperspektivet för dem.
- Beskriv projektets uppskattade ekonomiska konsekvenser och sysselsättningseffekter samt övriga eventuella konsekvenser

6 Kostnader och finansiering

- Projektets totala budget och preliminära finansieringsplan, inklusive projektets samtliga finansieringskällor (och finansieringsandelar). Alla kostnader uppges utan mervärdesskatt.
- De godtagbara kostnaderna presenteras i enlighet med artikel 25 eller 36 i [den allmänna gruppundantagsförordningen](#).
- I fråga om personkostnaderna (artikel 25) specificeras de personer som arbetar inom projektet och presenteras en uppskattning av arbetsmängden (i årsverken).
- Anskaffning av redskap, förnödenheter och utrustning, köpta tjänster och andra eventuella kostnader som behövs för projektet specificeras på separata rader. Beakta vid tillämpningen av artikel 25 att t.ex. i fråga om redskap och anordningar godkänns endast sådana avskrivningskostnader uppkommit under projektiden.
- I investeringsprojekt enligt artikel 36 ska ingå jämförelsekalkyler över kostnaderna för den investering som ansökan gäller och kostnaderna för en jämförelseinvestering som söks för fastställande av den stödberättigande delen, om inte kostnaderna för stödberättigande delen kan skiljas åt från den totala investeringen.
- I fråga om investeringsprojekt enligt artikel 36 godkänns som godtagbara kostnader kostnaderna för investeringens materiella och immateriella tillgångar. Materiella tillgångar är tillgångar i form av mark, byggnader och anläggningar, maskiner och utrustning. Immateriella tillgångar är tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, t.ex. patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter.
- Kostnaderna för revision kan inkluderas i de godtagbara kostnaderna i alla projekt, men den mervärdesskatt som kvarstår som sökandens slutliga kostnad endast i projekt enligt artikel 25. Mervärdesskattens andel anges då separat på egen rad.

Bilaga 2: Bedömning av överensstämmelse med principen ”orsaka inte betydande skada” (DNSH)

Understöd kan endast beviljas projekt som överensstämmer med kraven enligt principen ”orsaka inte betydlig skada”, dvs. understöd kan inte beviljas för projekt eller verksamhet som orsakar sådan betydande skada som avses i artikel 17 i förordning ([EU](#)) 2020/852 (taxonomiförordningen) för vilken som helst av de fastställda miljömålen.

En bedömning av skada ska göras för alla projekt, men den kan göras i en förenklad form i fråga om de miljömål på vilka projektets åtgärder har obetydlig eller ingen förutsebar inverkan. När det gäller dessa miljömål räcker det med en kortfattad motivering (steg 1) och den materiella bedömningen kan inriktas på de miljömål där konsekvenserna kan bli betydande (steg 2).

Vid bedömningen av skada ska det tas hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. I bedömningen räcker det dock med att tillämpa livscykelöverväganden i stället för att göra en livscykelanalys. Bedömningen bör omfatta produktions-, användnings- och slutfaserna – där den största skadan kan förväntas.

I ansökningskedet ska sökanden göra en självbedömning av projektets överensstämmelse med principen. Bedömningen ska göras i två steg enligt följande anvisningar. Miljöministeriet ber vid behov om kompletteringar till bedömningen.

Steg 1: Filtrera de sex miljömålen för att identifiera dem som kräver en materiell bedömning

- 1) Svara på de sex frågorna som hänför sig till EU:s miljömål i tabellen nedan genom att kryssa för ”Ja” eller ”Nej”.
- 2) Om svaret är ”Nej”, motivera kort varför miljömålet inte förutsätter en detaljerad bedömning av skada i det aktuella projektet. Motiveringen kan grunda sig exempelvis på att åtgärden har få eller inga förutsebara konsekvenser för miljömålet i samband med åtgärdens direkta och primära indirekta effekter under hela dess livscykel, med tanke på åtgärdens karaktär, och anses därför vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det relevanta målet.
- 3) Om svaret är ”Ja”, gå vidare till steg 2 där det anges mer detaljerade motiveringar i fråga om miljömålet.

Vilka av miljömålen nedan kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada?

Miljömål	Ja	Nej	Motivering om ”Nej” har valts
1 Begränsning av klimatförändringen			
2 Anpassning till klimatförändringar			
3 Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser			
4 Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall			
5 Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark			
6 Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem			

Steg 2: För de miljömål som kräver det ska det göras en materiell bedömning av åtgärdens överensstämmelse med principen om att inte orsaka betydande skada

- 4) Presentera detaljerade motiveringar/bedömning av skada i fråga om de miljömål för vilka det i steg 1 har valts "Ja".
- 5) Projektet ska vara förenligt med principen om att inte orsaka betydande skada, vilket innebär att alla frågor i steg 2 ska besvaras "Nej" som ett tecken på att en åtgärd inte medför någon betydande skada för miljömålet i fråga.

Frågor	Nej	Detaljerad motivering
<p>1 Begränsning av klimatförändringen Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?</p>		
<p>2 Anpassning till klimatförändringar Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?</p>		
<p>3 Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser Förväntas åtgärden medföra skada a) för vattenförekomst, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller b) marina vattens goda miljöstatus,</p>		
<p>4 Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall Förväntas åtgärden a) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan återvinnas, eller b) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder, eller c) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin?</p>		
<p>5 Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark Förväntas verksamheten leda till en betydande ökning av utsläpp av föroreningar till luft, vatten eller mark?</p>		
<p>6 Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem Förväntas åtgärden a) medföra betydande skada för ekosystems goda tillstånd och motståndskraft, eller b) skada bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse?</p>		

YTTERLIGARE ANVISNINGAR OM HUR TABELLEN SKA FYLLAS I:

- 1) En verksamhet anses orsaka betydande skada för begränsning av klimatförändringar, om den leder till betydande växthusgasutsläpp.
- 2) En verksamhet anses orsaka betydande skada för anpassning till klimatförändringar, om den leder till ökadenegativa konsekvenser för det nuvarande och det förväntade framtida klimatet, själva verksamheten eller andra människor, naturen eller tillgångar.
- 3) En verksamhet anses orsaka betydande skada för hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, om den skadar vattenförekomsterna, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller marina vattens goda miljöstatus.
- 4) En verksamhet anses orsaka betydande skada för den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och materialåtervinning av avfall, om den leder till betydande ineffektivitet vid användningen av material eller vid direkt eller indirekt användning av naturresurser, eller om den betydande ökar generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, eller om långsiktigt bortskaffande av avfall kan orsaka betydande och långvarig skada för miljön.
 - (1) Naturresurser omfattar energi, material, metaller, vatten, biomassa, luft och mark.
 - (2) Ineffektivitet kan exempelvis minimeras genom att avsevärt öka produkternas hållbarhet, reparerbarhet, uppgraderbarhet och återanvändbarhet eller genom att avsevärt minska resursanvändningen genom utformning och materialval, underlätta användning för nya ändamål, demontering och isärtagning, i synnerhet för att minska användningen av och främja återanvändningen av byggnadsmaterial. Dessutom bör man övergå till affärsmodeller för produkter i form av tjänster och cirkulära värdekedjor, så att produkter, komponenter och material kan bibehålla högsta möjliga användbarhet och värde så länge som möjligt. I detta ingår också att få till stånd en betydande minskning av innehållet av farliga ämnen i material och produkter, bland annat genom att ersätta dem med säkrare alternativ. Till detta kommer insatser för att avsevärt minska livsmedelsavfallet vid produktion, bearbetning, tillverkning eller distribution av livsmedel.
 - (3) Se skäl 27 i taxonomiförordningen för mer information om målet om en cirkulär ekonomi.
- 5) En verksamhet anses orsaka betydande skada för förebyggande och begränsning av föroreningar, om den leder till en betydande ökning av utsläpp av föroreningar till luft, vatten eller mark.
 - (4) Förorening: ämne, vibration, värme, buller, ljus eller annan förorening i luft, vatten eller mark som kan skada människors hälsa eller miljön.
- 6) En verksamhet anses orsaka betydande skada för skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem, om den i betydande grad skadar ekosystemens goda tillstånd och motståndskraft eller skadar bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse.
 - (5) I enlighet med artikel 2.16 i taxonomiförordningen innebär "gott tillstånd", i samband med ekosystem, att ekosystemet befinner sig i ett gott fysiskt, kemiskt och biologiskt tillstånd eller har god fysisk, kemisk och biologisk kvalitet och är självreproducerbart eller kan återställa sig självt, i vilket artsammansättning, ekosystemstruktur och ekologiska funktioner inte är skadade.

Exempel på bedömning av skada presenteras bl.a. i kommissionens meddelande "Teknisk vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ([2021/C 58/01](#))", särskilt i dess bilagor 2–4.

Bilaga 3: Villkor och begränsningar i fråga om miljöministeriets specialunderstöd

Miljöministeriet 20.4.2020

1 Allmänt

Miljöministeriet beviljar statsunderstöd ur anslagen i statsbudgeten. Ministeriet bereder stödbesluten, övervakar användningen av understöden och bedömer effekterna av dem.

I den verksamhet som statsunderstödet beviljas för ska stödmottagaren iaktta de villkor och begränsningar som nämns i statsunderstödsbeslutet. Detta dokument om villkor och begränsningar redogör för de bestämmelser i statsunderstödslagen (688/2001) som är relevanta för statsunderstödsstagare och andra bestämmelser som gäller användningen av statsunderstödet.

2 Användning av understödet

Statsunderstöd får användas endast för ändamål som överensstämmer med statsunderstödsbeslutet.

De faktiska inkomsterna och kostnaderna för det projekt som beviljats understöd ska följas upp med ett separat uppföljningsobjekt i bokföringen (nedan "projektet"). I stödbeslutet bestäms hur stor del av de faktiska totala kostnaderna för verksamheten som specialunderstödet högst får täcka.

Med miljöministeriets specialunderstöd täcks det underskott som uppstår till följd av det projekt som beviljas stöd. Underskottet beräknas genom att man från de godtagbara kostnaderna drar av övriga understöd som beviljats för samma kostnader samt de intäkter projektet eventuellt gett upphov till.

Om miljöministeriets understöd är större än det faktiska underskottet, ska skillnaden mellan understödet och det faktiska underskottet återbetalas till ministeriet (se Återbetalning av understöd).

Om det statsunderstöd som beviljats i stödbeslutet får användas för att stödja någon annan än stödmottagarens verksamhet eller projekt, ska stödmottagaren ingå ett avtal enligt statsunderstödslagen med den som bedriver verksamheten eller genomför projektet om användningen av statsunderstödet och om övervakningen av och villkoren för användningen.

Specialunderstödet får användas endast under den tid som nämns i stödbeslutet. Intäkter och kostnader som överensstämmer med understödets användningsändamål ska användas och vara bokförda under understödets användningstid.

3 Godtagbara kostnader

Som godtagbara anses sådana till beloppet skäliga kostnader som är nödvändiga med tanke på det projekt som stöds. Som godtagbara kostnader beaktas de kostnader som enligt bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997) samt enligt god bokföringssed ska bokföras som kostnader under understödets användningstid.

a) Upphandling

Med upphandling avses bland annat köp av varor och tjänster, hyra och därmed jämförbar verksamhet samt utläggning på entreprenad mot ekonomiskt vederlag.

Som upphandling betraktas till exempel inte att

- utföra något som eget arbete,
- anställa någon i arbetsförhållande,
- förvärva eller hyra mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom.

Om understödet används för anskaffning av lösa anläggningstillgångar och anskaffningsutgifterna bokförs i balansräkningen, kan anskaffningsutgifterna helt och hållet beaktas som godtagbara kostnader för den tid de har använts inom projektet.

Med specialunderstöd får man inte täcka lokalkostnader som inte föranleds av projektet.

De anskaffningar av möbler och apparatur som görs med projektstödet måste vara nödvändiga med tanke på genomförandet av projektet. Det lösöre som anskaffats under projektet ska tjäna stödmottagarens allmännyttiga verksamhet efter projektiden.

När det gäller investeringsunderstöd utgör de anskaffningar som aktiveras som anläggningstillgångar i sin helhet godtagbara kostnader (med undantag av moms).

Stödmottagaren ska på ett tillräckligt och ändamålsenligt sätt försäkra egendom som förvärvats med statsunderstödet.

b) Löner och arvoden

Som skäligen kostnader räknar ministeriet löner eller arvoden som för varje löntagare utgör högst ett belopp som motsvarar en årslön på 80 000 euro jämte lagstadgade lönebikostnader. Lönen kan betalas ut som penninglön eller naturaförmån.

För personalkostnadernas del anses godtagbara kostnader vara kostnaderna för anställda som anställts för projektet samt kostnaderna för övriga anställda, om mottagaren av understödet på tillförlitligt sätt med hjälp av arbetstidsuppföljning visar hur de anställdas arbetsinsats är kopplad till projektet. Av arbetsavtalet för de personer som anställts för projektet ska det framgå att den anställda anvisar 100 procent av sin arbetstid för projektet. Om andra arbetstagare anställs, ska deras lönekostnader allokteras till projektet i enlighet med arbetstidsuppföljningen.

Arbetstidsuppföljningen ska godkännas av den projektansvarige.

c) Utförande av eget arbete

Om stödmottagaren själv producerar en sådan tjänst eller vara som denna behöver, beaktas endast tjänstens eller varans verkliga produktionskostnader som godtagbara kostnader.

d) Resekostnader

Som skäligen resekostnader godkänns de kostnader som realiserats i överensstämmelse med statens resereglemente.

Som skäligen representationskostnader som är nödvändiga för genomförande av projektet godkänns sådana kostnader som är motiverade för att visa sedvanlig gästfrihet eller artighet. Kostnader som beror på penninggåvor eller presentkort som har ett penningvärde är inte godtagbara.

e) Mervärdesskatt

Statsunderstöd beviljas i regel endast för projektets mervärdesskattefria kostnader, dvs. det understöd/stöd/belopp som beviljas inbegriper i regel inte mervärdesskatt. Om mervärdesskatten kvarstår som slutlig kostnad för stödmottagaren, kan mervärdesskatten godtas som en omkostnad för vilken understöd beviljas.

I fråga om understöd som beviljats kommuner godkänns endast de momsfria kostnaderna.

f) Kostnader som inte godkänns

Som godtagbara kostnader anses inte:

- avskrivningar, med undantag av avskrivningar enligt punkten ovan (investeringsunderstöd)
- kostnader för medelsanskaffning
- utgifter för affärs- och placeringsverksamhet
- reserver
- kalkylmässiga poster som inte baserar sig på kostnader som redan har uppstått
- amorteringar på lån
- låneräntor
- avgifter för icke lagstadgade extra pensioner
- ersättningar för uppsägning eller lönekostnader för uppsägningstid utan arbetskyldighet
- resultatpremier
- rättegångskostnader
- ersättningar som en domstol dömt stödmottagaren att betala
- avgifter av straffnatur, såsom böter eller dröjsmålsräntor

- återbetalning av understöd, åläggande i fråga om återkrav eller en kreditförlust av vidareförmedlat understöd

g) Allokering av de allmänna kostnaderna

Stödtagaren kan täcka allmänna kostnader för verksamheten med specialunderstödet med följande begränsningar:

De allmänna kostnaderna utgörs av sådana kostnader för allmän administration som inte ingår i någon specifik verksamhet eller något enskilt projekt. Allmänna kostnader som uppstår oberoende av projektet får inte bokföras i projektets bokföring. De allmänna kostnaderna får uppgå till högst 15 procent av de totala kostnaderna för det projekt som beviljas understöd. Allmänna kostnader kan allokeras endast på basis av faktiska personalkostnader.

De allmänna kostnaderna ska:

- allokeras och motiveras klart och tydligt
- motsvara kostnadskalkylen för projektet
- dokumenteras separat
- bygga på samma grunder under hela användningstiden

De allmänna kostnaderna ska basera sig på faktiska kostnader och stödmottagaren ska kunna påvisa att kostnaderna har realiserats.

4 Ändring av ändamålet och användningstiden samt villkoren

Miljöministeriet kan på ansökan av stödmottagaren av grundad anledning ändra användningsändamålet och användningstiden samt villkoren för understödet. En ansökan om ändring ska göras senast 30 dygn innan användningstiden för understödet ändras. Stödbeslutets diarienummer ska nämnas i ansökan.

5 Stödmottagarens skyldigheter

a) Skyldighet att lämna uppgifter

Statsunderstödstagaren ska lämna ministeriet riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av att villkoren i statsunderstödsbeslutet iakttas.

Statsunderstödstagaren ska utan dröjsmål underrätta ministeriet om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med statsunderstödet, användningen av statsunderstödet eller uppfyllandet av de villkor och begränsningar som ställts för användningen av stödet. Utöver detta ska stödmottagaren utan dröjsmål underrätta ministeriet om väsentliga förändringar som hänför sig till genomförandet, omfattningen eller finansieringen av det projekt som får understöd.

Stödmottagaren ska bedöma ändringarna i de uppgifter som angetts i ansökan om understöd och som ligger till grund för beslutet om statsunderstöd.

b) Konkurrensutsättning enligt upphandlingslagen

Mottagaren av understöd ska utreda och i sin verksamhet beakta eventuella skyldigheter att iakttä upphandlingslagstiftningen (lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016). Upphandlande enheter är utöver statens, kommunernas eller församlingarnas myndigheter bl.a. sådana statsunderstödstagare som uppfyller kännetecknen för ett offentligrättsligt organ enligt 5 § i lagen. Ett offentligrättsligt organ är skyldigt att konkurransutsätta sin upphandling och då följa förfarandena enligt upphandlingslagen.

Om stödmottagaren för en upphandling får stöd som överskrider hälften av upphandlingens värde av en sådan upphandlande enhet som avses i upphandlingslagen, är den skyldig att iakttä upphandlingslagen i den upphandlingen.

c) Bokföring, revision och granskning av verksamheten

Mottagaren av understöd ska ordna bokföringen i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997). Bokföringen ska ordnas så att det med hjälp av den är möjligt att tillförlitligt kontrollera hur understödet används.

d) Redovisning för hur understödet har använts

Redovisningen ska lämnas till miljöministeriet inom den tidsfrist som anges i stödbeslutet.

Till redovisningen för understödet ska fogas

- En kostnadsställesrapport för de faktiska inkomsterna och utgifterna för det understödda ändamålet för understödets användningstid. Om specialunderstödet beviljats endast för en viss anskaffning, kan kostnaderna påvisas med hjälp av ett verifikat över anskaffningen.
- En redogörelse för eller rapport över den verksamhet/det projekt som beviljats understöd

Resultaträkning och bokslut jämte bilagor, verksamhetsberättelse och revisions- eller verksamhetsgranskningsberättelse samt verifikat eller kopior på verifikaten inlämnas endast på begäran. I stödbeslutet nämns eventuella krav på utlåtande av en utomstående revisor. Stödmottagaren ska på begäran också lämna andra utredningar som behövs för övervakning av att villkoren i statsunderstödsbeslutet har följts, t.ex. en huvudbok som motsvarar kostnadsstället.

e) Återbetalning av understöd

Statsunderstödsstagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett statsunderstöd eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Statsunderstödsstagaren ska också betala tillbaka statsunderstödet eller en del av det, om det inte kan användas på det sätt som förutsätts i statsunderstödsbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

Bestämmelser om återkrav av statsunderstöd finns i 21 och 22 § i statsunderstödslagen.

f) Ränta som ska erläggas på belopp som återbetalas eller återkrävs

Statsunderstödsstagaren ska på det belopp som återbetalas eller återkrävs betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter.

Om det återkrävda beloppet inte betalas senast på den förfallodag som satts ut av ministeriet, ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

I samband med återbetalningen ska beslutets diarienummer nämnas. Därtill ska räntan och det återbetalda understödets andel av summan specificeras i meddelandefältet i samband med gireringen.

6 Granskningsrätt

Ministeriet har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning utföra nödvändiga granskningar som gäller statsunderstödsstagarens ekonomi och verksamhet.

Om statsunderstödet har beviljats för att användas för ett projekt eller en verksamhet som genomförs av någon annan än understödsstagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, har ministeriet rätt att vid behov granska ekonomin och verksamheten hos den instans som genomför verksamheten eller projektet enligt statsunderstödsbeslutet.

Statsunderstödsstagaren ska utan ersättning ge den tjänsteman eller revisor som utför granskningen alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen samt även i övrigt bistå vid granskningen.